

Er zijn zo veel zekerheden van vroeger die we sinds de pandemie in twijfel kunnen trekken, ervaart Tineke Schouten. “Moet alles wel nog zo maar kunnen? Of niet?” In haar nieuwe theatershow *Dubbel* balanceert Tineke op scherpe lijnen van controversie en dilemma’s. “In de kracht van tegenstellingen kom je de beste humor tegen.” Waarna ze net zo makkelijk de gevoelige noot weet te raken met nuances en een verrassend perspectief. Alles bij elkaar is het daarmee de meest vrolijke, de meest kleurrijke én de meest gevarieerde show tot nu toe geworden.

Je kunt alles altijd ook van een andere kant zien

Het klopte allemaal zo goed: veertig jaar in het vak, vijftwintig unieke shows en een pensioengerechtigde leeftijd. Dé perfecte gelegenheid voor Tineke om een van de langste en meest succesvolle carrières uit de Nederlandse cabaretgeschiedenis met een voldaan gevoel af te ronden. Ze zou in 2019/2020 met een gloednieuwe show nog éénmaal een ere-rondje langs de Nederlandse theaters maken, om daarna eindelijk te kunnen genieten van uitslapen, reizen, kinderen en kleinkinderen. “En misschien af en toe nog een paar schnabbels en tv-optredens, want helemaal stoppen lukt me denk ik nooit.”

Dertien maart 2019 kreeg dat plan een verrassende wending. Er was ineens alle tijd om uit te slapen. En na de eerste lockdowns kwam er binnen je eigen familie-bubbel ook meer dan genoeg tijd voor kinderen en kleinkinderen.

“Het voelde alsof ik ineens verplicht met prepensioen moest. Reizen kon natuurlijk niet, maar die anderhalf jaar zijn voorbijgevlogen. En tegelijkertijd waren het de langste anderhalf jaar van m’n leven. Ik kwam er dan ook al snel achter dat niet-werken helemaal niet bij me past. Ik verlangde zo naar meer rust en vrijheid, maar ik ben er nog helemaal niet aan toe om te stoppen. Dus dan nog maar wat extra stapels was van de kinderen die ik weg kan strijken. Van zo’n berg kreukelgoed naar mooie strakke stapeltjes schone was: heerlijk!”

Dus wat is het genieten dat je weer de theaters in kan.

“Ik heb het publiek echt zo gemist! De volle zalen, het samen kunnen lachen, toch ook het leven met elkaar een beetje kunnen relativiseren, en op andere momenten juist weer even net dat beetje extra aandacht voor een bijzonder moment in een teder liedje. Mensen weten wel dat het aan de ene kant hard werken is, maar het moet er ook moeiteloos uitzien waardoor ze zelf lekker een avondje kunnen ontspannen. Tegelijkertijd vergeten ze vaak ook dat het voor mij ook echt heel erg fijn is om op tournee te zijn. Ik hoor mensen weleens verbaasd zijn als ik ze zeg dat het altijd leuk blijft, ook na ruim 100 optredens. De typetjes, de grappen, de liedjes, het contact met het publiek, mijn collega’s, onderweg zijn, ik geniet er echt ontzettend van. Want ook al speel je avond na avond dezelfde show, het is toch altijd een andere ervaring. Dubbel hè, daar heb je ‘m

weer!”

Was de titel voor deze show dan ook snel gevonden?

“Ja en nee.”

Haha, om maar binnen het thema te blijven...

“Met sterrenbeeld Tweelingen zijn tegenstellingen me niet onbekend. Ik kan me ook altijd erg goed inleven in meerdere standpunten. Sinds de pandemie is de zorg om maatschappelijke tweedeling sterk toegenomen en ik merk dat ik niet meer zo snel in een uitgesproken mening schiet. Dat heeft misschien ook met het ouder worden te maken.”

Sterrenbeelden, echt? Geloof je daarin?

“Geloof & bijgeloof, het ligt allemaal dicht bij elkaar. Net als liefde & haat, fatsoenlijk & verwerpelijk, comfort & destructie, rijkdom & verarming. De tijd dat de vaste lijnen van ons mooie, gladde wereldje onaantastbaar waren zijn voorbij. Wat betekent het tegenwoordig bijvoorbeeld dat we voor tien euro naar Italië of Spanje kunnen vliegen? Of dat we elke dag vlees eten. Homo, bi, transgender, non-binair, wat is het volgende? En moeten we omwille van meningsuiting alles zomaar tegen elkaar kunnen blijven zeggen? Best lekker hoor, even een potje schelden, maar dan...? Hoewel ik houd van de gebruikelijke waarden en normen (en dat die worden nagestreefd), ben ook goed in staat flexibel te zijn naar de nieuwe tijden. Maar eigenlijk realiseer ik me dat juist de laatste tijd pas heel sterk.”

Dat de term ‘dubbel’ zo passend bij je bleek te zijn, dat kwartje viel dus eigenlijk pas veel later?

“Ik ben juist ook iemand die altijd het positieve in alles ziet. En ik weet ook goed wat ik wil en heb in mijn leven eigenlijk altijd behoorlijk strak op de rails gehad. Maar laten we eerlijk zijn: met ‘dubbel’ kun je dus alle kanten op en juist die vrijheid is na alle beperkingen en de strakke lijnen waarbinnen we moesten leven heel welkom. Het gaat zowel over het wikken en wegen, als over de dubbelrol die ik in mijn leven speel: artiest én de spin zijn in het familie-web, maar ook over de verdubbelingen; even voluit dubbel-en-dwars. Er is nog zo veel om van te genieten en om te lachen.”

Dus even hartelijk kunnen lachen om iemands gedrag, zoals de vele BN’ers waar je de draak mee steekt, maar er dan ook met compassie naar kunnen kijken.

“Bijvoorbeeld, ja. Het is met alles zo: je kunt het van meerdere kanten benaderen. Uiteindelijk vind ik het goed dat er duidelijke grenzen zijn voor iedereen, niet alleen binnen een theatersetting of op televisie. Het is echt beter om fatsoenlijk te blijven. Soms is het belangrijk om te relativiseren en ergens de spot mee te drijven, vooral ook met jezelf. Maar soms zorgt het voor wrijving om je mening eens even niet meteen te kunnen ventileren. Dat kan zowel innerlijk als maatschappelijk voor spanning zorgen, maar dit soort dilemma’s houden ons in beweging.”

Over je dubbelrol: werk en familie, wat is de overlap?

“De opmerking ‘Tien lost het wel op’ is de overlap! Als theatermaker ben ik vooral ook ondernemer en binnen mijn familie zorg ik ook dat er veel geregeld is. Zowel praktisch, als organisatorisch als structureel. Ik ben altijd bezig om nog beter te leren organiseren om zo veel

borden hoog te kunnen houden. Daar is ook een bepaalde structuur voor nodig. Zo was mijn moeder de echte koningin van het gezin. En elke zondag wilde ze bij ons zijn, samen met kleinkinderen en achterkleinkinderen. Daarvoor haalde ik haar op en bracht haar 's avonds weer naar huis. Elke zondag, al die jaren. En zo zijn er veel van dat soort ijkpunten in mijn overvolle agenda. Natuurlijk waren er momenten bij dat het best veel was, maar nu mijn moeder er niet meer is mis ik het enorm. Met het wegvallen van alle shows viel ook veel structuur weg. Daarmee verviel ook ik in patronen van lui hangen voor de televisie (en ja, de coronakilo's moeten er nog even afgetraind worden). Niet om blij van te worden. Ik begrijp wel dat al die mensen honden uit het asiel hebben genomen! Maar die arme beesten zitten zo meteen allemaal weer alleen thuis of worden teruggebracht naar het asiel.”

De pandemie zal je niet alleen als artiest maar ook als theater-ondernemer getroffen hebben.

“Daarom is het goed dat we er nu een dubbel zo groot feest van maken met elkaar. Met extra veel visuele effecten en alles extra kleurrijk. We zijn er met z'n allen echt aan toe. Maar inderdaad: het was een lastige periode vol onzekerheden. Fans die meerdere shows van me hebben gezien weten dat sommige cast&crew-leden al bijna 30 jaar met me meereizen. Dus het gaat je aan je hart om hen naar andere banen te moeten zien zoeken. Wie we hebben kunnen houden hebben we gehouden, daar ben ik dankbaar om. En hoewel we nu met minder man zijn dan normaal, pakken we dubbel zo groots uit.”

Is er ook iets dat je de mensen mee wilt geven?

“Iedereen komt natuurlijk om een avondje te lachen. En we zullen ervoor zorgen dat ze daar volop de gelegenheid voor krijgen! Tegelijkertijd merk ik met deze show dat ik hoop dat mensen bepaalde zaken ook eens van een andere kant gaan benaderen. Ik geloof erin dat als je dingen van meerdere kanten kunt bekijken je er dubbel zoveel waarde en dubbel zoveel waardering in kunt vinden. Een open houding is daarin heel belangrijk, en met humor kun je daar een handje bij helpen. Zeker in een tijd waarin er zo ontzettend veel nadruk ligt op 'gelijk hebben' en wetenschap, en er weinig ruimte is voor geloof en twijfel. Niet alles is zwart/wit, overal zit wel een dubbelheid in. Veel mensen zeggen: ik geloof het pas als ik het zie. Ik zeg altijd: je ziet het pas als je het gelooft.”

Dubbel is t/m juni 2023 te zien in de Nederlands theaters. Kijk voor meer informatie & kaartverkoop op tinekeschouten.nl.

***